

Keltisk inspirert kveldsbøn Selje kyrkje tysdag 31.08.2004 kl.2230

Mørkt kyrkjerom, berre levande lys, salmetekster på lysark.

Informasjon om kveldsbøna, øving "Et lite barn"

Fløyte

Leiar (L): I namnet åt Gud som skapte eit hav av stjerner, og som omgjev oss med godleik -
I namnet åt Jesus Kristus som ble født i mørke, som fylgjer og styrker oss -
I namnet åt Anden, Guds heilage vind, som leiar oss til Jesus og gjennom mørke til lyset.

Salme NoS 475: Tårnhøye bølger går

Kvelden sitt lesesvar (=LS): L: Pris Herren. ALLE: For han er god. Hans miskunn varer til evig tid. (Sal 107,1)

Bibelsk salme: LS; Sal 107,2-3; LS; 107,23-24; LS; 107,25-26; LS; 107,27-28; LS; 107,29-30; LS; 107,31-32; LS+ "Ære vere ..."

Bibeltekst: LS; Matt 14,22-33; LS+ "Ære vere ..."

Kveldstanke: "Jesus er sanneleg Guds Son". Jesus er med i stormen. Han var med da hav og sjø ble til. Havet som speiler Guds himmel. Havet som er fostervannet for jorda, livet er avhengig av havet. Havet som er livsgrunnlaget her på kysten. Havet som også gjør synlig hvor forsøpla og syk jordkloden er.

Havet knytter landene sammen og er ferdselsåre. Skrinet til Sunniva ble kanskje denne dagen, 31. august i 1170, tatt ned fra Sunnivakirka, for å bli rodd til Bergen. Den 6. september ble skrinet flyttet til Bergen, står det i bøkene. Men også den 31.8. er nevnt. En mulig forklaring er at skrinet ble tatt ned den 31.8. og satt opp i Kristkirken i Bergen 1 uke senere den 6.9.

Sunnivalegenden forteller at Sunniva kom drivende over havet kanskje på 900tallet engang. I 1913 skrev sokneprest Nybø i Selje brev til den verdenskjente naturforskeren Fridjof Nansen for å spørre etter havstrømmningene. Han fikk brev tilbake (kopien ligger bak i kirka): Ja, havstrømmen fra Skottland går forbi her langs Norskekysten. 4 år senere fikk man et slags bevis: 2 engelske marinesoldater fra destroyeren Marmion ble funnet her i fjøra og gravlagd på Selje kyrkjegard. De skal ha druknet i Irske sjøen og skal ha blitt drevet hit over havet. På 30tallet ble kistene deres sendt tilbake til England.

Om Sunniva var en keltisk prinsesse som lot seg drive over havet til Selja-øya, så følger hun et mønster som er kjent fra tidligere keltiske kristne. Og om Sunniva bare er et symbolsk navn for de ukjente historiske kvinner og menn som kom hit med troens lys over havet, da har legenden kjente typiske trekk: om keltiske prinsesser som reiste over havet. Dette temaet: "**Reisen over havet**" er vårt fokus i kveld. Keltiske kristne har reist mye over havet. Rett og slett fordi det er så mye hav og kyst her i Nord-vest Europa. Ofte nok var dette en planlagt seilas. I dag på den 31.8. er minnedagen for St.Aidan, Nordenglands apostel på 600tallet, 300 år før Sunniva. Han var irsk. Først reiste han fra Irland over havet til Vest-Skottland, for å få utdanning på Iona. Da forespørselet kom fra Nord-Øst England om å sende en misjonær, og den første utsendingen fra Iona hadde gitt opp, da meldte Aidan seg til tjeneste. Han seilte over havet og til Northumbria. Det fortelles at han var full av Guds kjærlighet for menneskene han møtte.

Nesten alle keltiske kristne som vi har navnet på, har reist en eller mange ganger over havet. Noen lot seg drive over havet uten åre og segl. Fordi Guds Ånd, Guds hellige vind, skulle blåse dem til den plassen som Gud hadde tenkt. For eksempel St Ivi, en munk fra St.Aidans kloster på Lindisfarne. Han drev i en båt uten årer til Frankrike.

Også kvinner lot seg drive over havet, for eksempel nonnen St. Breage, som på 500 tallet kom fra Irland til Cornwall. Flere i hennes følge ble drept av hedningene. Men ikke hun. Hennes navn betyr "Den som lyser", det minner jo litt om Sunniva-navnet. Vi vet også om flere

keltiske prinsesser som reiste over havet: Bl.a. minst 8 døtre og en niese til kong Brychan i Wales på 500-tallet. De fleste landet i Cornwall.

Den irske kongsdatter Melangell var en etterkommer fra Sta Helen som ble nevnt i går. Melangell flyktet fra et påtvunget giftermål. Hun drev over havet til Wales, der hun slo seg ned i en ensom dal. Hun var god mot alle mennesker og dyr. I landsbyen hennes finnes det idag et hospits for kreftsyke.

Sta Bega var også en irsk prinsesse. Faren hennes ville gifte hun bort til en hedensk viking (nordmann). Hun rømte i en båt som drev over til Cumbria i England.

Det fantes flere kristne keltiske prinsesser som reiste over havet, og tente troens lys i fremmede land. Noen slo seg ned på øyer. Dette blir temaet i morgen kveld.

Men la oss i kveld meditere litt mer over havet:

- Havet som speiler Guds himmel. Når takket jeg sist Gud for havets velsignelser? Og hva er mitt engasjement for å bevare havet, jordas fostervann?

- Havet som kaosmakt. Har ikke jeg også opplevd at Jesus har makt over stormen. Han bevarer oss ikke alltid fra det vonde, men han er med oss når stormen hyler.

- Havet som transportvei: Vil Guds Ånd at jeg skal gjøre en reise, kort eller lengre, for å bære troens varme inn i en mørk situasjon? Og nytter jeg den kanalen som Jesus har åpnet mellom Gud og oss: Bønnen?

Havet er full av vann. Ved dåpsvannet ble jeg knyttet sammen med Jesus. Guds hellige vind vil blåse oss nærmere Jesus Kristus, og nærmere oppdraget vårt i verden.

Jesus og Peter steig opp i båten, og vinden la seg. Men dei som var i båten, fall på kne og sa: Du er sanneleg Guds Son. (Matt 14,32-33)

Lovsang: Min båt er så liten

L: Bibelsk lovsong frå 1.Petersbrev. Det var Peter som sokk på vannet. Når han her taler om "atterfødt", tenker han på dåpen:

A: LS; 1.Pet1,3; LS; 1Pet1,4; LS; 1Pet1,5; LS+ "Ære vere ..."

ALLE syng: Min båt er så liten

Forbøn L: Treeinige Gud, du som har skapa havet, fostervatnet på jorda. Vi takker deg for dagen og lyset. Vi takker deg for havet som speglar din himmel. Vi takker deg for flo og fjøre, og for vern og velsigning i dag. Vi ber om godt og tenleg vær i denne veka. - Omslutt oss, og la englane vakte heimane våre.

ALLE: Min båt er så liten

L: Jesus Messias, Son åt Maria møy, du som kom over havet til læresveinane som var åleine i stormen. Du strekte ut di hand til Peter då han sokk. Vi strekkjer ut hendene våre i mørkret. Vi bed: Tilgjev oss det gale vi har gjort, hjelp oss at vi ikkje gjer det om att. Hjelp oss å gjera opp. Og vi ber for dei som slit, og for dei som er sjuke. - Omslutt oss, og la englane vakte draumane våre.

ALLE: Min båt er så liten

L: Heilage Ande, du som bles kristne menneske over havet til Selja for over 1000 år sidan, lat lyset frå Gud skina i vår mørke verd. Takk for dåpens vatn. Ver hjå oss når dagen kveldar. Vara oss i mørkret og verna oss mot den vonde fienden. - Omslutt oss, og la englane vakte svevnen vår.

ALLE: Min båt er så liten

Fadervår

Velsigning:

Måtte vegen opne seg for deg, min venn, og vinden blåse bak deg.

Måtte sola skine på andletet ditt, og regnet falle mildt på markane dine.

Og til vi møtast att, måtte Gud halde deg i si hand.

Salme Et lite barn (T: J.Bell/G.Maule; O: V.Kristensen; M: J.Bell; frå: Sanger fra Vest, Verbum 2000)

Fløyte